

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยใช้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ให้ข้อมูล การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามขั้นตอนและรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
6. การนำเสนอผลการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้กำหนดขั้นตอนดำเนินการ โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นเตรียมการ ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย
2. ขั้นการพัฒนาเครื่องมือ ได้แก่ การสังเคราะห์เนื้อหาจากกรอบแนวคิดเพื่อสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยหาความเที่ยงตรงจากการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ และหาความเชื่อมั่นจากการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาปรึกษา กับกรรมการควบคุมเพื่อปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
3. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ได้แก่ การนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์มาประมวลผลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ต่างๆ เพื่อให้ได้ผลการวิจัย
5. ขั้นการสรุปและอภิปรายผล ได้แก่ การสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผลการวิจัยโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปเนื้อหาเพื่อนำเสนอเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 149 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 105 คน ด้วยการสุ่มจากประชากร (ยูทพงษ์ กัชรรัตน์. 2543 : 75) โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเคร็ชชีและเมอร์แกน (Krejcie and Morgan)
3. การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยการแบ่งประชากรจำแนกตามพื้นที่ตั้งของสถานศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา อำเภอ และสถานศึกษา แล้วทำการสุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษา ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากตามสัดส่วนของสถานศึกษาในแต่ละอำเภอ 16 อำเภอ เพื่อให้ได้รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวน สถานศึกษา	กลุ่มประชากร ผู้บริหาร	กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา			
อำเภอท่าเรือ	7	7	5
อำเภอนครหลวง	7	7	5
อำเภอบางซ้าย	6	6	4
อำเภอบางไทร	8	8	6
อำเภอบางบาล	2	2	1
อำเภอบางปะหัน	13	13	9
อำเภอบางปะอิน	9	9	6
อำเภอบ้านแพรก	4	4	3
อำเภอผักไห่	7	7	5
อำเภอพระนครศรีอยุธยา	21	21	15
อำเภอภาชี	2	2	1
อำเภอมหาราช	4	4	3
อำเภอลาดบัวหลวง	6	6	4
อำเภอวังน้อย	10	10	7
อำเภอเสนา	19	19	14
อำเภออุทัย	24	24	17
รวม	149	149	105

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน พัฒนามาจากแนวคิดของ สังกัด อุทรานันท์ ผู้วิจัยได้ปรับแบบสอบถามให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาที่ศึกษา ประกอบด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศ
2. การสร้างความเข้าใจก่อนการนิเทศ
3. การปฏิบัติการนิเทศ
4. การสร้างเสริมกำลังใจในการนิเทศ
5. การประเมินผลการนิเทศ

แบบประเมินที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) จำนวน 36 ข้อ โดยกำหนดเป็นคะแนน 5 ระดับ เรียงจากการปฏิบัติมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมากที่สุด
- 4 หมายถึง การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมาก
- 3 หมายถึง การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนปานกลาง
- 2 หมายถึง การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนน้อย
1. หมายถึง การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน ตามผลของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในการประเมินคุณภาพรอบแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ถึงปี พ.ศ. 2546 จำนวน 7 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1, 4, 5, 6, 9, 10 และ 12

เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ผลการประเมินระดับคุณภาพ 3 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 3 หมายถึง ดี
 ระดับ 2 หมายถึง พอใช้
 ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

2. การสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลการการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาเป็นเครื่องมือในตอนที 2 ภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์กวนคุณวิทยานิพนธ์

2.2 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนำเสนอให้อาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) นำมาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่า IOC (Index of concurrence) เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามได้ค่าเท่ากับ 0.98 แสดงว่าข้อคำถามสามารถวัดหรือเป็นตัวแทนของความมุ่งหมายของการวิจัยที่ต้องการวัดได้

2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.4 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่ต้องการไว้ไม่ต่ำกว่า 0.75 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.933

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เพื่อติดต่อประสานงานขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากสถานศึกษา โดยขอความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่ นำแบบสอบถามไปแจกจ่ายให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดตามกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืน โดยผู้บริหารสถานศึกษาได้มอบแบบสอบถามส่งคืนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนหลังจากส่งแบบสอบถามประมาณ 6 สัปดาห์ จำนวน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.23
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบเพื่อคัดเลือกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ได้จำนวน 99 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.28 เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม นำแบบสอบถามจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 11.0 for Windows

2. สถิติที่ใช้สำหรับการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปล ความหมายของคะแนน โดยใช้คะแนนเป็นตัวชี้วัดโดยใช้เกณฑ์ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 8 – 11) 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้หลักการแปล ความหมายของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2543 : 85) ที่กล่าวว่า การแปลความหมายส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ต้องแปลควบคู่กับค่าเฉลี่ย ถ้าค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าต่ำหรือเข้าใกล้ 0 หมายความว่า คะแนนหรือ ข้อมูลนั้นมีการกระจายจากค่าเฉลี่ยน้อย หรือมีคะแนนที่แตกต่างกันน้อยถ้าค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าสูง หมายความว่า คะแนนหรือข้อมูลนั้นมีการกระจายจากค่าเฉลี่ยมาก หรือมีคะแนนที่แตกต่างกันมาก และถ้าค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0 หมายความว่า คะแนนทุกตัวมีค่าเท่ากันไม่มีการกระจายของข้อมูล โดยกำหนดเกณฑ์การแปลส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

0.00 – 0.70	หมายถึง มีการกระจายของข้อมูลในระดับน้อย
0.71 – 1.00	หมายถึง มีการกระจายของข้อมูลในระดับปานกลาง
มากกว่า 1.00	หมายถึง มีการกระจายของข้อมูลในระดับมาก

2.3 การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน ของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ใช้ระดับผลการประเมินคุณภาพ
ภายนอกด้านผู้เรียนรอบแรก ใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

การประเมินค่าและแปลความหมาย โดยใช้ระดับเป็นตัวชี้วัดโดยใช้เกณฑ์ของ สำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 3 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 3 หมายถึง ดี
- ระดับ 2 หมายถึง พอใช้
- ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

2.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหาร
สถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พระนครศรีอยุธยา ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r_{xy} ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้มาแปลผลนั้น ใช้เกณฑ์ดังนี้ คือ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน ถ้าไม่เป็น 0 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน โดยทิศทางของความสัมพันธ์พิจารณาจากเครื่องหมายของค่าสหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ คือ ถ้าเป็นไปในทางบวก แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน ถ้าเป็นไปในทางลบ แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามหรือผกผันกัน

การนำเสนอผลการวิจัย

1. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ในรูปตารางประกอบการแปลผลเป็นความเรียง คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพ

ตอนที่ 2 กระบวนการนิเทศภายใน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน

2. นำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งเป็น 5 บทคือ

บทนำ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ